

Адолат ҳар ишда ҳамроҳимиз ва дастуримиз бўлсин!

ИНСОН ва ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

2011 йил 15 март сешанба № 11 (738)

e-mail: info@press-iq.uz | www.minjust.uz

Хашар

Мехр-оқибат, ўзаро ҳамжиҳатликнинг юксак намунаси

ҲАЛҚИМИЗНИНГ чиройли, эзгуликка йўғрилган удумлари кўп. Ана шундай азалий қадриятларимиздан бирни бўлган ҳашар ўзаро ҳамжиҳатлик, меҳр-оқибат ифодаси, одамларимиз мөхнатни нақадар улуғлашининг ибротли намунаси бўлиб келтон.

12-13 МАРТ кунлари Наврӯз умумхалк байрамига тайёрларик кўриш, ҳалқимизга хос бўлган эзгу фазилатларини янада юксалтириш, ҳудудлар ва ахоли турарёйларини ободонлантириш ва кўкаламзорашибдириш мақсадида ўтказилган умумхалк ҳайрия ҳашарида бу эзгу ва улуг туѓигулар янада бир бор ёрkin намоён бўди.

Вазирлар Махкамасининг шу йил 10 мартағи фармийи асосида республикамиз бўйлаб ташкил этилган, фоят кўтарини руҳда ўтган умумхалк ҳашарида адлия идоралари ва мусасалари, жумладан, таҳриритимиз ходимлари ҳам фаол қатишадилар.

Суратда: ҳашардан лавҳалар.
Бахтиёр АКРАМОВ ҳамда ЎЗА олган суратлар.

Азизхон НОДИРОВ,
Адлия вазирлиги Ахборот хизмати ходими

2011 йил – “Кичик бизнес ва ҳусусий тадбиркорлик йили”

Ислоҳот – имтиёз ва имконият

БАРЧАМИЗГА МАЪЛУМКИ, мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириши рабbatлантариш, уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишининг кучли тизимини босқичма-босқич жорий этиш ҳамда эркян тадбиркорликни фаолияти билан шугулашини учун қулај шарт-шароитларни яратиш бўйича аниқ мақсадга йўналтирилган кенг чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

ЖУМЛАДАН, жорий йилнинг “Кичик бизнес ва ҳусусий тадбиркорлик йили” деб номланиши ва бу борада Дастурининг қабул қилиниши шу йўналишдаги ишларни янги сифат босқичига кўтариади.

Кичик бизнес алоҳидаги категория сифатида жамиятнинг барча ижтимоий-иқтисодий соҳаларига таъсир кўрсатиб, фуқаролар хәтигининг, шунингдек, давлатнинг муайян тарихий-иктисодий шарт-шароитларини акс этиради. Шу туфайли, мазкур соҳани янада ривожлантириши шу куннинг долзарб вазифаларидан бири бўлиб қолмоқда.

Бу борада давлатимиз раҳбарининг 2010 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2011 йилга мўлжалланган энг мухим устувор йўналишларга бағишланган Вазирлар Махкамасининг маъқисидаги маврузасида: “...2011 йилда мазкур соҳанинг ялпи ички маҳсулотдаги улушкини 54 фоизга етказиш кўзда тутилаётганини айтишининг ўзи кифоя”, — деб таъкидлашлари мамлакатимизда кичик бизнес ва ҳусусий тадбиркорликка давлат томонидан алоҳидаги эътибор ва камархонада бериладиган кўрсатади.

Хозирги кунда мамлакатимиздаги иш билан банд ахолининг 74 фоиздан ортигини айнан шу соҳада меҳнат қиласётганлар ташкил этиади. Колаверса, 2010 йилнинг ўзида кичик бизнес ва ҳусусий тадбиркорликни ривожлантириш ҳисобидан 480 мингта янги иш ўрни очилганинг ҳам юкорида зикр этилган фикрининг яққол тасдиди. Энг мухими, бу иш ўринларининг 60 фоизидан ортиғи кишлукларимизда ташкил этилмоқда. Мамлакатимиз ахолисининг кўччилик қисми кишлоқ жойларда яшашини ҳисобга оладиган бўлсан, бу рақамларини ижтимоий аҳамияти нақадар бекиёс эканлигини тушуниш қўйин эмас.

Бунда ҳусусан, давлат ва назорат органларининг тадбиркорлик субъектлари молия-хўжалик фаолиятига аралашувини қисқаририш, уларни ташкил қилиш ҳамда рўйхатдан ўтказиш тартиб-коандаларини янада соддадлаштириш, солик, божхона, банк ва бошқа тўловлар бўйича янада кулај шарт-шароитларни яратиш, имтиёз ва преференцияларни хисоботлар топшириш механизмини такомиллаштириш ва унивификацияларни ташкил этилмоқда. Мамлакатимиз ахолисининг кўччилик қисми кишлоқ жойларда яшашини ҳисобга оладиган бўлсан, бу рақамларини ижтимоий аҳамияти нақадар бекиёс эканлигини тушуниш қўйин эмас.

Кичик бизнес ва ҳусусий тадбиркорлик субъектлари ижтиёрида қолдирилаётган эътиборни ягона солик ставкаси ўзғариши динамикасида ҳам кўриш мумкин. Мазкур солик ставкаси 1996 йилда 38 фоизни, 2000 йилда 31 фоизни, 2005 йилда 15 фоизни, 2009 йилда 8 фоизни, ўтган йилда 7 фоизни ташкил этган бўлса, жорий йилда 6 фоиз килиб белгиланди.

Соликдан бўшаб тадбиркорлик субъектлари ижтиёрида маблағлар эвазига улар томонидан ишлаб чиқаришини диверсификациялан, ўз фаолиятини ривожлантириб, юкори технологияга асосланган замонавий ишлаб чиқаришларни ташкил этиш учун кенг имкониятларни яратиш, улар томонидан ишлаб чиқаришга инновацион технологиялар жорий этиш ҳамда ходимлар ижтимоий ҳимояси даржасини ошириши кўзда тутилган.

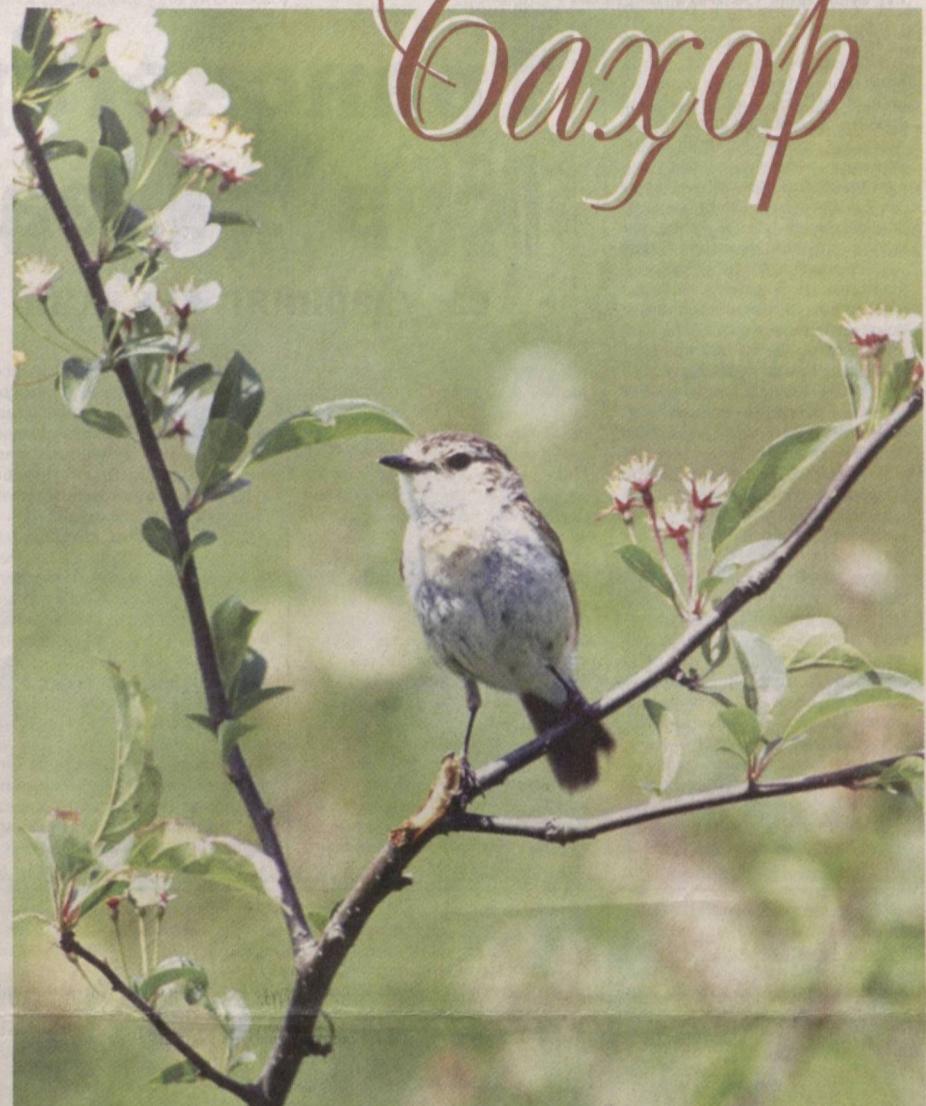
Азизхон НОДИРОВ,

Адлия вазирлиги Ахборот хизмати ходими

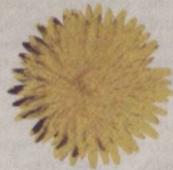
Трансчегаравий
сув ҳавзалари
ва уларнинг
ҳуқуқий
жиҳатлари

2

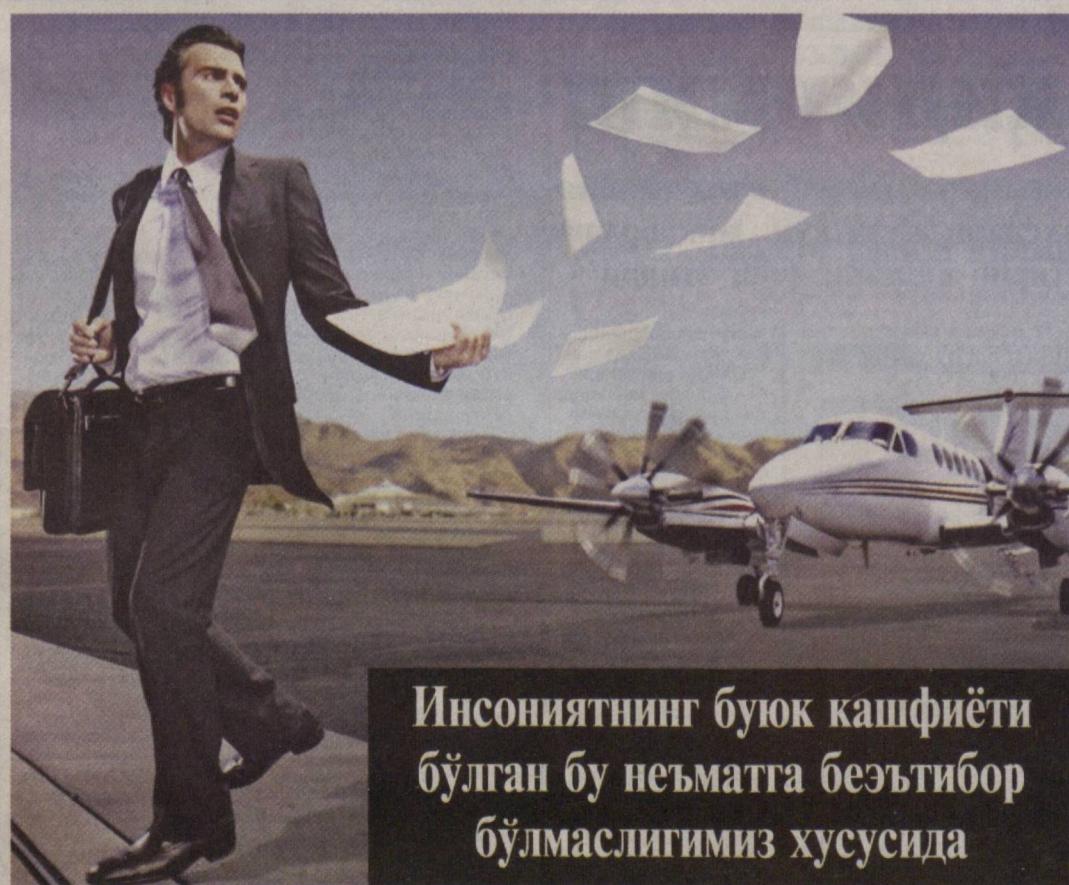
Баҳор

Баҳор ёмғирлари новдалар узра,
Умр лаҳзасидан сўзлаяпти – чин...
Ҳар битта куртакдан нигоҳинг узма
Шу бугун кафтингда
гуллайди Очун.

Азизим, бошланди саболар назми,
Сен ҳам даврага кел... Дил губорин арт...
Қара, умримизга тиниқлик рамзи –
баҳорларни бошлаб кириб келди Март.

Инсониятнинг буюк қашфиёти бўлган бу неъматга беътибор бўлмаслигимиз ҳусусида

Долзарб мавзу

Қоғоз қадрсизланса... уволи урап

ҚОҒОЗ неча асрларки, инсониятнинг буюк қашфиёти сифатида эътироф этиб келинмоқда. Агар қоғоз бўлмаганда эди, инсоният, балки буюк ихтиларни яратадиган эмасди. Ўзликини англашда ҳам, коинотнинг забт этилишида ҳам шаксиз қоғознинг ўрни бекиёс. Бу мавзу ҳақида кўп ва хўй гапирини мумкин. Бирок, қоғознинг қандай ва қаерда пайдо бўлгани ҳамма учун қизиқарли.

Археолог олимларнинг эътироф этишича, унинг қашф қилиниши узоқ тарихга эга. Хитойлик олимлар айтадиларки, бу қашфиёт эрамиздан олдинги иккичи асрларга бориб тақалар экан. Тарихий манбаларда ёзилишича, VI-VIII асрларда Самарқандада ишлаб қоғоз ишлаб чиқарилган. Бугунги кунда бу мухим маҳсулот ҳәйтий эътиёрга айланган. Шу бойи ҳалқимиз қоғозни азалдан эъзозлайди. Чунки миллиардлаб инсонлар қалбига иймон нурини берган муддад китобимиз Куръони карим ҳам қоғозга битилган. Қоғоз ножоиз жойларга ташлаш гуноҳ, деб қаралиши ҳам беъзимизни ташлашни мумкин.

Бугунги ҳаётимизни, тараққиётимизни қоғозсиз тасаввур қилиш қўйин. Бугун деярли барча ишлар қоғоз орқали ҳал бўлади.

3

Барча вазирликлар, давлат идоралари, мүлкчилик шаклидан қатынанзар корхона, муассаса ва ташкилотлар раҳбарлари диккатига

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги хузуридағи Юристлар малакасини ошириш маркази томонидан Мехнат ва ахолни ижтимоий мухофаза қилиш вазирлигидан билен ҳамкорликда барча вазирликлар, давлат идоралари, корхона, муассаса ва ташкилотларнинг кадрлар билан ишлар тузилмалари ходимларининг малакасини ошириш курси ташкил қилинмоқда.

Мазкур курсда тингловчилар күйидаги йўналишилар бўйича ўтилади:

- меҳнатга ва ахолни иш билан таъминлашга оид муносабатларни тартибига соловчи норматив-хуқуқий хужжатлар;
- меҳнат ресурсларини бошқариш тизими;
- кадрлар билан ишлар тизими;
- меҳнат дафтарчаларини юритиши тартиби;
- меҳнат қонунчилигининг амалиётда кўпланиши билан бўғлиқ муаммоларининг таҳлили;
- меҳнатта оид низоли ишларнинг судда кўриши;

• ходимларни бошқариш стратегияси, ташкилотни бошқариш стратегияси. Кадрларни танлаш ва жой-жойига кўшиш. Кадрлар билан ишлашнинг психологик аспектлари ҳақида.

Ўқитиши муддати 1 ҳафтадан иборат бўлиб, шартномага мувофиқ тўлов амалга оширилади. Шартнома суммаси бир кишига энг кам ойлик иш ҳақининг беш баробари миқдорида белгиланган.

Тингловчилар таркимат материалы, норматив-хуқуқий хужжатлар намуналари ва кўпланилар билан таъминлашади. Малака ошириш курси якунни бўйича сертификат берилади.

Малака ошириш курсида ўқиши бўйича Юристлар малакасини ошириш марказига (тел: 8.371. 232-19-65, 236-79-64) ёки Давлат меҳнат ҳуқуқ инспекциясига (8.371. 239-41-13, 239-45-79) мурожаат қилиниши мумкин.

Мулоҳаза

Балофат бекати

ЁШЛАРНИ оиласи ҳаётга олдиндан тайёрлаш лозим, дем кўп гапирамиз. Аммо бунда асосан қизлар назардада тутилиши ҳам ҳақиқат. Қиз бола соғлом бўлиши керак, пазандаликни қойилмақом эплаши лозим, она бўлиши ўргатиб борилиши даркор, деган гапларни йигинлар-у мажлисларда қалаштириб ташлаймиз. Хўш, бўлгуси кўёв-чи? Негадир бунга ётибор беравермаймиз.

ЯКИНДА ёш эр-хотин ўртасидаги жанжалга аралashiшга тўғри келди. Келин томон нукул кўёвни айларди.

— Кўйидан ҳеч нарса келмайди, айланай, — дерди келиннинг онаси. — Ота-онасига бокимандада у. Фақат уларнинг кўлига қаради. Кизим дурустгина чевар, анчигина топади. Куриб кетгур кўёв ундан ҳам пул олиб, жўралари билан кайфу-сафо киларкан.

Яхшилаб суриштирасак, кўёв ва келин 18 ёнда экан. Тезроқ орзу-хавасга этишини ўйлаб, ота-она 17 яшар ўйлени ўзларига якин бир оиласининг қизига шоша-пиша ўйлантиришибди.

— Вой, кўёв бўлмиш худди ёш боланинг ўзи, — ҳасратини давом эттириди қайнона. — Бир куни борсам, кўчада ёш болалар билан тўп тегиб юриди. Уйга кирсанам бечора қизим ҳомиладорлигига қарамай, ер чопяп-

ти. Югуриб бориб кўлидан кетмонни тортиб олдим. Жаҳлим чиқди. Ачиқ гапларини аёл кудам эшитсан, деб атай баланд овозда айтдим. «Сўлкомондад ўйил кучада ёш болалар билан конток кетидан лўкиллаб юргунача ўйдаги хўжалик ишларини қўлса бўлмайдими?»

Воқеа жанжалга айланди. «Кизимни чақалоқ тутгилмай туриб ажратиб оламан, — деди она. — Бу кўёвнинг келаҳаги ўйк». Оилани маҳалла фаоллари жамоатчиликни ишга соглан холда саклаб қорлишга эришдик, албатта. Аммо шу ўринда йигитнинг ота-онасига анча дашномларни айтишга тўғри келди. Борингки, Жасур ёлғиз

**Нурнисо БОБОЕВА,
Шахрисабз тумани
ФХДЕ бўлими мудири**

СЕВИМЛИ ИНСОНЛАР БИЛАН МУЛОҚОТ БЕБАҲО!

«СЕВИМЛИЛАР ЯҚИНОРОҚ» АКЦИЯСИ

МТС компанияси «Севимлилар яқинроқ» акциясини 31 марта таътиради! МТС абонентининг битта рақамини «Севимли» рақам сифатида ўрнатади ва шу рақамга бир ой давомида бепул кўнғироқ қилинг.

Уланиш учун USSD-команда: *111*891* <халқаро форматда телефон рақами> # ④

\$0 «Севимли» рақамга чиқувчи кўнғироқлар \$1,75 «Севимли» рақамни ўрнатиш нахри

Изок:
Акцияда Фонд Нисоний шаклар иштирок этиларни мумкин.

МТС

бир қадам олдинда

Зоналарни 690 моб. тел.: +998 91 80 09 09, 13 09 09, 103 09 09. www.mts.uz | warrants.uz
Гурунчаликни сўзда оларни тушуваётган мурасида оидорларни ташкилга барча солинчою киритади.
Ўзбекистон Республикаси юридика «Ўззарбобкор» компанияси томонидан ташкилган.

Хизматлар лицензияланган

ИНСОН ва ҚОНУН

МУАССИСИ:
ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
1996 йилдан январидан
нашр этилади

2007 йил 3 январида Узбекистон
Матбуот ва Ахборот агентлигинида
0061-рекорд билан рўзиста олинган

ISSN
2010-7897

**Бош
муҳаррир:**
Кўчкор
НОРКОБИЛ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Аҳмедов Абдухалим Абдураимовиҷ
Мустафаев Бўритош Мустафаевич
Рахабова Мавжуда Абдуллаевна
Рахмонов Абдукамол Шодиевиҷ
Тўраев Тўра Эргашевич
Сандов Шоқир Камолович
Хамроев Ислом Ҳамзаевич

Навбатчи:
Ёрбек
ИСКАНДАРОВ
**Сахифаловчи-
дизайнер:**
Тўлқин
РАУПОВ

Индекс: 646882
«ИНСОН ва ҚОНУН» газетаси таҳририяти компьютер базасида
терилди ва саҳифаланди. А-2 бичимда, 2 босма табоб ҳажмда, оффсет
услуби «Ўзбекистон» нашрият матбаси икодий уйда чортиди.
Корхона манзуси: Тошкент шахри, Навоий кўчаси 30-ўй.
Буюртма: j-1307. Тиражи — 22430. Босиша топшириш вақти —
21.00. Топшириди — 19.00 — тижорат макола. [t]

МАНЗИЛИМИЗ:
100047, Тошкент ш.
Сайлоғи кўчаси-5.
Тел: 233-95-31,
Факс: 233-84-50
e-mail: info@press-iq.uz
Сотуғда эркин наҳда
1 2 3 4 5

Хурматли юртдошлар!

“Асака” банки (ОАЖ)

**Куйидаги янги
муддатли омонат
турларини
таклиф этади:**

Миллий валютадаги омонат:

“БАХОРГИ-1”

Сақланиш муддати — 1 йил, ҳар ойда қўшимча маблағлар киритиш мумкин.
Хисобланган фоизлар омонат ёпилган (1 йил) дан сўнг берилади.

Хорижий валютадаги омонат:

“АКТИВ-1” — АҚШ ДОЛЛАРИДА

Сақланиш муддати — 1 йил, ҳар ойда қўшимча маблағлар киритиш мумкин.
Хисобланган фоизлар омонат ёпилган (1 йил) дан сўнг берилади.

Филиаллар	коди	телефон раками
1. Тошкент шаҳар	371	120-83-13
2. Автомаршрут филиали	371	120-39-95
3. Шайхонтохур филиали	371	140-39-36
4. Юнусобод филиали	371	225-16-46
5. Сирғали филиали	371	258-67-49
6. Тошкент вилояти филиали	371	120-84-13
7. Андижон вилояти филиали	374	224-40-96
8. Асака филиали	374	233-13-69
9. Фарҳод филиали	374	229-97-53
10. Фарғона вилояти филиали	373	224-70-83
11. Марғилон филиали	373	237-12-37
12. Олтиариқ филиали	373	432-10-11
13. Кўқон филиали	373	552-61-04
14. Наманган вилояти филиали	369	226-94-75
15. Навоий вилояти филиали	436	223-54-32
16. Зарафшон филиали	436	573-18-78
17. Бухоро вилояти филиали	365	223-71-94
18. Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
19. Самарқанд вилояти филиали	366	231-08-86
20. Афросиёб филиали	366	234-17-96
21. Қашқадарё вилояти филиали	375	221-12-93
22. Сурхондарё вилояти филиали	376	770-82-12
23. Қорақалпогистон филиали	361	223-72-47
24. Хоразм вилояти филиали	362	226-97-78
25. Сирдарё вилояти филиали	367	225-44-03
26. Жиззах вилояти филиали	372	226-43-11

Ушбу омонат турларини банкнинг барча филиалларида очиш мумкин. Мурожаат учун: «Асака» банки (ОАЖ) филиаллари телефонлари: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63

«Асака» банки (ОАЖ) сармоянгизнинг сақланиши ва кўпайшиши кафолатлайди. Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

■ солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод!

■ маълумотларнинг сир сақланиши тўлиқ кафолатланади!

■ эгалик ва тасарруф этиши хукуки ўз ихтиёргизада!

■ миқдори чекланмаган!

Хизматлар лицензияланган.

Тошкент шаҳар адлия бошкармасининг 2011 йил 4 мартағи №65-ш/т-А-сонли бўйргуга асоссан Тошкент шаҳаридаги «BI-BI-EM» адвокатлик фирмаси адвокати Шадиев Баракат Маткуловичга Тошкент шаҳар адлия бошкармаси томонидан 2009 йил 30 июнда берилган адвокатлик макоми адвокат томонидан уч обидан ошмайдиган муддатда амалга оширилдиган бўйса адвокатлик тузимларни ташкил этигнига қадар ёхуд мавжуд адвокатлик тузимлаларидан бирига киргунига қадар бўлган давречча тұтады.

Тошкент шаҳар адлия бошкармасининг 2011 йил 4 мартағи №65-ш/т-А-сонли бўйргуга асоссан Тошкент шаҳаридаги «HARIBU XIZMATCHILARI ISHLARI BOY'USA MAXSUS» адвокатлар гурӯмига 2009 йил 23 июнда берилган адвокатлик макоми адвокат томонидан уч обидан ошмайдиган муддатда амалга оширилдиган бўйса адвокатлик тузимларни ташкил этигнига қадар ёхуд мавжуд адвокатлик тузимлаларидан бирига киргунига қадар бўлган давречча тұтады.

Малака комиссиясининг 2011 йил 25 февралдаги 2-сонли қарори ва Тошкент шаҳар адлия бошкармасининг 2011 йил